

2004 – פרשת רולן יודוב

מאת: סגן ליזה סמצי'קוב, עוזרת משפטית בלשכת הפרקליט הצבאי הראשי

ב-8 במרץ 2003 אירע מקרה רצח נוראי. טוראי רולן יודוב, חניך במחוו"ה אלון, ירה והרג את סרן ניב-יה דורבן ז"ל. המעשה אירע בעת שטוראי יודוב היה בגילופין וניסה לגנוב את רכבו של ניב-יה ז"ל. באירוע נקטפו חייו של קצין מצטיין בהיותו בן 25 שנים. יודוב הועמד לדין בבית-הדין הצבאי בגין עבירת רצח, בהליך שבסופו הוטל עליו עונש מאסר עולם.

רקע עובדתי

במהלך סוף שבוע בחודש מרץ 2003 שהה טוראי יודוב עם חבריו בבית-מלון בבת-ים. במהלך יממה אחת שתה יודוב לשוכרה בקבוק יין, חלק עם חבריו בקבוק קוניאק ושני בקבוקי ליקר, ובנוסף שתה חצי בקבוק של משקה "רד-בול אקסטזי".

בשעות הערב של מוצאי שבת, שתה יודוב כמות נוספת של קוניאק, החליף את בגדיו למדי צה"ל, הצטייד בנשקו הצבאי מסוג M-16 ונסע באוטובוס לתחנה המרכזית בתל-אביב. עם-זאת, ירד לבסוף בסמוך לרחוב השופטים בתל-אביב.

יודוב הסתובב ברחובות תל-אביב, במטרה לגנוב כלי רכב כדי להגיע באמצעותו לחברתו, שביקשה להיפרד ממנו.

באותו הזמן נכח במקום ניב-יה ז"ל, שהגיע לרחוב השופטים ברכבו חנה ויצא מהרכב. יודוב הבחין ברכב והחליט לגנוב אותו; הוא הכניס מחסנית לנשקו, דרך אותו לשם איום וניגש לניב-יה ז"ל - אותו לא הכיר - כשהוא אוחז במתפסי הרובה. יודוב סימן לניב-יה ז"ל באמצעות הנשק להתרחק מהרכב, אמר דבר מה ברוסית, כיוון את הנשק לעבר בטנו של ניב-יה ז"ל וירה בו למוות.

ניב-יה ז"ל נפגע בבטנו, נפל על הקרקע ונפטר תוך זמן קצר. בהמשך הגיעו למקום שני עוברי אורח וניסו לעצור את יודוב, שהתנגד ואיים גם עליהם בנשקו. אחד מעוברי האורח ירה באוויר מנשקו האישי ויודוב נמלט מהזירה. בהמשך הוא נעצר על ידי המשטרה.

ההליך המשפטי

יודוב הואשם בעבירה של רצח ובעבירה נוספת. בא כוחו של יודוב, שהופיע מטעם הסנגוריה הצבאית, טען שליודוב פטור מאחריות לפי החוק הפלילי, נוכח שיכרותו. לטענתו, במהלך האירוע היה יודוב בגילופין ולכן לא התגבש היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירות בהן הוא הואשם, ובפרט - בעבירת רצח הדורשת כוונת תחילה.

בית-הדין הצבאי דחה את טענות ההגנה וקבע שיודוב אמנם היה חסר עכבות, אך היה עירני ומודע לטיב מעשיו בעת ביצוע עבירה, וכן שהתגבש בתודעתו היסוד הנפשי של כוונה תחילה, כנדרש להרשעה בעבירת רצח. בשנת 2004 נגזר על יודוב מאסר עולם, אותו הוא מרצה עד היום. פסק הדין ניתן בדעת רוב, שופט המיעוט סבר שהעונש הראוי הוא 20 שנות מאסר בלבד, וזאת על רקע שכרותו של יודוב ומצוקותיו.

יודוב ערער על פסק הדין, וביקש להמיר את סעיף האיטום בו הורשע לעבירת גרם מוות ברשלנות או הריגה, בטענה שהיה שיכור ולא מודע למעשיו. בית הדין הצבאי לערעורים דחה את טענות ההגנה והשאיר את החלטת בית הדין המחוזי על כנה. בהמשך הוגשה גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. בית המשפט העליון דחה את הבקשה וקבע כי היא לא מגלה עילה להתערבות.

סא"ל (מיל') הולי שוורץ, שהייתה התובעת בתיק - מבין תיקי הרצח הבודדים, שעניינם רצח בין חיילים - סיפרה שרשמי התיק מלווים אותה, אף שחלפו שנים רבות מאז ניהולו. כשקיבלה את התיק לטיפול, היא שימשה כתובעת פיקודית בפרקליטות הצפון בתביעה הצבאית, ותיקו של יודוב הוא תיק הרצח היחיד שניהלה. לדבריה, בשנת 2003, המודעות לזכויות העבירה של משפחת הקורבן הייתה מועטה, בוודאי בהשוואה להיום. יחד עם-זאת, בתיקו של יודוב הקפידה הפרקליטות הצבאית לשמור על קשר הדוק עם משפחתו המנוח לאורך ההליך, והם עודכנו בהתפתחויות בהליך והביעו עמדתם בקשר אליו.

חשיבות הפרשה

משפחתו של ניב-יה ז"ל והתקשורת לא חסכו ביקורת מצה"ל, על כך שהפקיד נשק בידי מי שהיו לו הרגלי שתייה ואלומות מהעבר. הביקורת לא נחסכה אף מקצין חינוך ראשי באותם ימים, על שלא נערך הליך הפקת לקחים בבסיס הטירונים מחוו"ה אלון, בו שירת יודוב, על אף אירועים חמורים שהתרחשו בקרב חייליו.

מההחלטות השיפוטיות עלו סוגיות חשובות ובהן הפטור מאחריות פלילית בשל שיכרות והשאלה אם ניתן להרשיע אדם בעבירת רצח, בעת שהוא נמצא תחת השפעת אלכוהול.

מאסר עולם לחייל שרצח קצין בלב תל אביב

טוראי רולן יודוב, בן 22, רצח את סרן ניב-יה דורבן, קצין בחיל אוויר ובוגר מצטיין של הטכניון, ברחוב השופטים בתל אביב, וניסה להימלט עם מכוניתו. הוריו של דורבן מתחו ביקורת קשה על תפקודו של קצין חינוך ראשי לשעבר, וטענו שהוא טיח מעשי אלימות בבסיס בו שירת יודוב בעת הרצח

כתב ynet פורסם: 02.08.04 18:46

בית הדין הצבאי בחיפה גזר היום (ב') מאסר עולם על טוראי רולן יודוב, בן 22, מקריית ים, שהורשע ברצח סרן ניב-יה דורבן, בן 25, קצין בחיל האוויר, ברחוב השופטים בתל אביב.

כתבה בקשר לגזר דינו של החייל הרוצח מאתר "YNET", מיום 2 באוגוסט 2004 (קישור)

מדוע בחרתי בנושא?

כחלק מתפקידי בפרקליטות הצבאית, נתקלתי בבקשתו של יודוב לחנינה. לאחר שהתעמקתי בעובדות האירוע, הזדעזעתי ממעשה העבירה החמור, שהתרחש בידי חייל שקיבל נשק מהמערכת הצבאית. הרצח של ניב-יה ז"ל הוא אירוע טראגי - מקרה מובהק להעלאת המודעות ולהמחשת הצורך בהרתעה בקרב החיילים, שלא להשתכר ושלא לצרוך סמים וחומרים אסורים, גם בנסיבות אזרחיות.

להרחבה בנושא, ראו את המקורות הבאים:

- צפ/221/03, התובע הצבאי נ' טור' יודוב רולן (פורסם בנבו, 2 באוגוסט 2004);
- ע/95/04, טור' רולן יודוב נ' התובע הצבאי הראשי (פורסם בנבו, 14 באוגוסט 2006);
- רע"פ 7447/06, רולאן יודוב נ' התובע הצבאי הראשי (פורסם בנבו, 18 במרץ 2007).